

Františka P. st., takže žalobkyně nemůže nastupovati proti Aloisii P. přímou žalobou. V té příčině bylo tudíž oprávněnému odvolání vyhověti a zamítnouti přímou žalobu proti Aloisii P.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobkyně.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká toliko, že žalovaná v první stolici nenamítala nedostatek pasivní legitimace, ani jej v odvolacím řízení neuplatňovala a že proto odvolací soud nebyl oprávněn zabývat se otázkou její pasivní legitimace. Dovolatelka však přehlíží, že v souzeném případě nejde o nedostatek pasivní legitimace ve smyslu materiálním, který by ovšem musela žalovaná strana namítati, nýbrž že jde o podmínku poddlužnické žaloby podle § 2 vyživ. zákona, k níž musí soud přihlížeti z povinnosti úřední. Žalobkyně tvrdila v žalobě, že vedla k vymožení svých vyživovacích nároků exekuci na mzdu Františka P. ml., která mu přísluší jako zemědělskému pomocníku u žalovaných, a dovolávala se v té příčině spisu E 1765/35. Žalovanými byl popřen obsah žaloby a bylo proto povinností žalobkyninou, aby dokázala to, že vedla exekuci na mzdu, která přísluší jejímu manželovi Františku P. ml. proti oběma žalovaným. Prvý soud také o této okolnosti připustil a provedl důkaz exekucním spiseč E 1765/35 a byl proto odvolací soud oprávněn tohoto důkazu použít a z něho zjistiti, že žalobkyně nevedla exekuci na mzdu, která přísluší povinnému Františku P. ml. proti žalované Aloisii P.

Čís. 16504.

Vyživovací zákon (zák. č. 4/1931 Sb. z. a n.).

Kdo je právně zavázán k výživě, výchově nebo zaopatření jiného a nemá jmění nebo stálých příjmů, aby z nich mohl úplně uhraditi potřebný náklad (§ 1 uved. zák.), jest povinen vykonávati i takovou výdělečnou činnost, která neodpovídá jeho předběžnému vzdělání. Pokud zavázaný (absolvent odborné hospodářské školy) nevyužil všech prostředků k tomu, aby se postaral o výdělečnou činnost.

Osoby uvedené v § 3 vyživ. zák. jsou za předpokladů tam uvedených zavázány oprávněné osobě, jíž bylo prisouzeno výživné proti přímo zavázanému, též za výživné dlužné za dobu minulou, t. j. před podáním žaloby na ně, a možno je odsouditi i k plnění dospívajícímu teprve v budoucnosti, ovšem jen po dobu, po kterou budou poskytovat podporu přímo zavázanému.

Zásada »nemo pro praeterito alitur« platí tu jen do podání žaloby o výživné na osobu přímo zavázanou.

Promlčení vykonatelné pohledávky výživného se přerušuje podáním exekučního návrhu, jemuž bylo pravoplatně vyhověno.

Srv. rozh. č. 16112, 14776, 2716 Sb. n. s., Úr. sb. č. 857.

Žalobce, nezletilý Ladislav J., se na žalovaném Rudolfu S. st., rolníku a obchodníku v B., domáhá žalobou podanou dne 29. ledna 1936 jednak zaplacení 10.000 Kč s 5% úroky ode dne podání žaloby, jednak, aby byl uznán povinným platiti žalobci rukou společnou a nedílnou se svým synem Rudolfem S. ml. po dobu, po kterou bude svému synu Rudolfu S. ml. poskytovat výživu a jiné prostředky nad míru povinností zákonem mu uložených, na výživné stanovené rozsudkem pro zmeškání okresního soudu v R. S., počínaje dnem 1. října 1932, měsíčně předem 200 Kč až do doby, kdy žalobce dosáhne 6. roku svého věku, odtud až do jeho dokonaného 10. roku měsíčně 250 Kč, a odtud až do doby, kdy bude žalobce schopen samostatně se živiti, 300 Kč bez újmy práva žalovaného odpočísti si částky takto za dobu od 1. října 1932 do 30. dubna 1935 zaplacené od částky 10.000 Kč zároveň žalobou požadované. Žalobu odůvodnil mimo jiné tím, že se jeho nemanželský otec Rudolf S. ml., přes to, že byl pravoplatně odsouzen k placení shora uvedeného výživného, vyhýbá placení výživného, nezaplatil na ně dosud nic. Veškeré exekuce k jeho vymožení byly marné. Žalovaný živi Rudolfa S. ml. a poskytuje mu prostředky nad svou povinnost zákonem stanovenou a tak ho podporuje, takže si nemanželský otec nehledí výdělečné činnosti, aby dostal své vyživovací povinnosti. Soud první stolice zamítl žalobu. Odvolací soud uznal podle žaloby co do částky 7.200 Kč s 5% úroky ode dne 29. ledna 1936, jinak žalobu zamítl. Důvody: Podle názoru soudu první stolice nepřesahuje to, co žalovaný poskytoval svému synovi Rudolfu S. ml., totiž byt a stravu, výměru jeho zákonných povinností, přihlíží-li se k tomu, že prý nebylo v souzeném případě zjištěno, že by si takto podporovaný syn žalovaného nehledal práci. V té příčině odvolací soud přejímaje zjištění prvního soudu, že žalovaný, aniž zaměstnával svého syna Rudolfa S. ml., ve svém hospodářství, poskytuje mu přístřeší a dává mu někdy stravu, a že tímto způsobem vynakládá na něho měsíčně asi 300 Kč, zjišťuje dodatečně, že syn žalovaného Rudolf S. ml. vypomáhal otci krátkou dobu ještě před válkou, když se vrátil z hospodářské školy, a že po návratu z vojny domů je bez zaměstnání, že je 25letý, že se po dobu své nezaměstnanosti snažil dostat k četnictvu, že v době 1935 konal šoféřskou práci u trhovce F. a že od roku 1932, kdy se vrátil z vojny, nenalezl zaměstnání, které by bylo přiměřené jeho schopnostem a jeho vzdělání. Z uvedených zjištění dospěl odvolací soud k úsudku, že žalovaný podporuje svého syna Rudolfa S. ml. poskytováním bytu a stravy nad svou rodičovskou povinnost. Žalovaný není povinen vyživovati svého syna, jemuž je 25 let a jenž je výdělkem schopný. Žalovaný netvrdil, že by jeho syn Rudolf S. ml. nebyl schopen nějaké fyzické práce pro nemoc. Vyživuje-li jej přes to, činí to nad svou zákonnou povinnost rodičovskou. To, že jeho syn jako absolvent hospodářské školy jest po návratu z činné vojenské služby (od 1. dubna 1932) bez zaměstnání, že marně hledal trvalé zaměstnání jako šofér a že marně se snažil do-

stati k četnictvu, nic na věci nemění, neboť byl podle § 1, odst. 1, vyživ. zák. povinen vykonávati podle možnosti a podle svých schopností výdělečnou činnost, aby z jejího výtěžku mohl řádně dostáti svému vyživovacímu závazku vůči nezletilému žalobci. Mimo to žalovaný ve sporu ani netvrdil, že by se byl jeho syn hlásil někde u zprostředkovatelný práce, že by byl veden jako nezaměstnaný a že by snad pobíral i podporu nezaměstnaných. Kdyby Rudolf S. ml. nedostával byt a stravu od otce, musil by zajisté někde pracovati a nalézt si nějaký výdělek, aby uhájil život, i kdyby snad práce ta neodpovídala jeho předběžnému vzdělání. To, že nenalezl zaměstnání v oboru absolventů hospodářských škol, nedokazuje ještě, že by nemohl nalézt jinou výdělečnou práci, jež by odpovídala jeho fyzickým schopnostem a jež by mu poskytovala výživu a prostředky k placení výživného žalobci. Právě tím, že žalovaný podporuje svého 25letého syna poskytováním výživy a bytu, umožňuje mu, že si jeho syn nehledí výdělečné činnosti, spoléhaje se na výživu u otce, a že si nehledá práci mimo otcovský domov, ačkoliv by se při svém věku a fyzických schopnostech mohl živiti sám. Právem tedy odvolatel uplatňuje, že jsou tu podmínky závazku žalovaného podle § 3 vyživ. zák. Je tedy žaloba odůvodněna a bylo změnou rozsudku prvního soudu odsouditi žalovaného jako podporovatele osoby k výživě zavazané podle § 3 řeč. zák. solidárně k placení výživného za dobu, po kterou podporu poskytoval. Co do výživného za minulou dobu bylo pro stanovení povinnosti žalovaného rozhodující to, že vymáhání výživného na nemanželském otci bylo podle tvrzení žaloby bezvýsledné, což žalovaný nepopřel a opak toho nedokázal. Co do výše dotčeného závazku odvolací soud uvážil se zřením na námitku promlčení toto: Námitka promlčení je hledíc na ustanovení § 1480 obč. zák. odůvodněna, neboť se výživné určené soudním rozsudkem a budoucně dospívající promlčuje ve třech letech od splatnosti. Poněvadž bylo výživné stanoveno rozsudkem ze dne 14. dubna 1931, č. j. C I 305/31-3, promlčely se pohledávky nezaplacených částek výživného ve třech letech od podání žaloby, tedy výživné od 1. března 1931 do 29. ledna 1933, t. j. do doby tří let, počítaje nazpět od podání žaloby. Odvolací soud vychází z názoru, že ustanovením § 3 vyživ. zák. nebyl změněn předpis § 1480 obč. zák. o promlčení, poněvadž jde ve skutečnosti o rukojemský závazek, jenž jest akcesoriem prvotního závazku, a nemůže tedy tento rukojemský závazek existovati tam, kde prvotní závazek přestal existovati. Ježto vojenskou presenční službu Rudolf S. ml. konal podle tvrzení žalovaného od 1. října 1930 do 1. dubna 1932, neměla významu námitka žalovaného, pokud uplatňoval neexistenci pohledávky výživného po dobu trvání vojenské presenční služby svého syna. Byl proto žalovaný odsouzen zaplatiti solidárně se svým synem Rudolfem S. ml. dlužné výživné za dobu 3 let, počítáno nazpět od podání žaloby, t. j. 29. ledna 1933 do 1. ledna 1936, což za 36 měsíců po 200 Kč činí celkem částku 7.200 Kč. Stanoviti povinnost podle § 3 vyživ. zákona možno toliko za dobu, po kterou byla podpora poskytována a nikoliv též po dobu, po kterou bude snad dále poskytována. Hledíc na to, co uvedeno, nemohla

býti žalovanému uložena povinnost, aby žalobci platil solidárně se svým synem i výživné pro budoucnost. V té příčině byla tudíž žaloba zamítnuta.

Nejvyšší soud dovolání žalovaného nevyhověl a na dovolání žalobce uznal žalovaného povinným zaplatiti žalobci rukou společnou a nedílnou se svým synem Rudolfem S. ml. částku 7.600 Kč s 5% úroky od 29. ledna 1936 do 14 dnů pod exekucí a mimo to platiti žalobci rukou společnou a nedílnou se svým synem Rudolfem S. ml. po dobu, po kterou bude svému synu Rudolfu S. ml. poskytovat výživu a jiné prostředky nad míru povinnosti zákonem mu uložené, výživné stanovené rozsudkem okresního soudu R. S. ze dne 16. dubna 1931, č. j. C I 305/31-3, počínaje dnem 1. února 1936, měsíčně předem, a to částky do právní moci rozsudku dospělé do 14 dnů, částky budoucně dospívající vždy prvního dne každého měsíce do rukou dočasného poručníka žalobcova.

D ů v o d y:

Žalovaný vytýká jako rozpor se spisy, že odvolací soud převzal zjištění prvního soudu, že žalovaný dává svému synu Rudolfu S. přístřeší a někdy stravu, ačkoli první soud zjistil, že žalovaný mu poskytl přístřeší a že mu někdy, když si jmenovaný jeho syn nemůže pomoci sám, dává stravu, že Rudolf S. ml. si jinak hledí pomoci sám, hledá si příležitostně zaměstnání a že se z toho částečně živí a úplně šatí. Než i když se vychází ze zjištění prvního soudu, nutno přes to dojíti k úsudku, že žalovaný podporuje ve smyslu § 3 vyživ. zák. svého syna Rudolfa S., takže si nehledí výdělečné činnosti uložené mu v § 1 uved. zák. Tím, že si syn žalovaného Rudolf ml. hledal místo jako šofér, že se ucházel o místo u četnictva a že si hledá příležitostně zaměstnání, není ještě řečeno, že vyčerpal všechny možnosti postarati se o takovou výdělečnou činnost, aby z jejího výtěžku mohl řádně dostáti svému vyživováním závazku vůči žalobci. Je 25letý, výdělkem schopný muž, absolvent hospodářské vinařské školy a nelze seznati, proč by nemohl pracovati v polním hospodářství a v okurkovém obchodním podniku svého otce, když ten zaměstnává placené dělníky a když jeho syn Rudolf S. ml. po návratu z hospodářské školy a před nastoupením vojenské služby u něho pracoval. Rudolf S. ml. udal, že by v podniku jeho otce pro něho práce ani nebyla, neboť nádenické práce by prý hledíc na své vzdělání nekonal; to ovšem není správné stanovisko, neboť jest jeho povinností vůči žalobci, aby vykonával výdělečnou práci, i když neodpovídá jeho vzdělání. Dovolací soud proto souhlasí s právním závěrem odvolacího soudu, že žalovaný poskytováním výživy a bytu umožňuje mu, že si nehledí takové výdělečné činnosti, aby z ní mohl řádně přispívati na své žalující nemanželské dítě a že žalovaný k této podpoře není podle § 141 obč. zák. povinen, ježto jeho syn Rudolf S. ml. je způsobilý k samostatnému výdělku a není prokázáno, že přes výdělečnou schopnost nemůže najíti práci, ač ji všemožně hledal a o ní stále usiluje.

Dovolatel uplatňuje též názor, že na jeho synovi Rudolfu S. ml. nemůže býti požadováno výživné za dobu minulou a že tedy ani na

žalovaném nemůže žalobce žádati výživné za dobu minulou, avšak žalobcovo výživné jest již stanoveno pravoplatným rozsudkem okresního soudu v R. S. ze dne 16. dubna 1931, č. j. C I 305/31-3, a žalovaný jest podle § 3 vyživ. zák. zavázán solidárně s Rudolfem S. ml. za tyto již přisouzené dávky. Zásada nemo pro praeterito alitur platí jen do podání žaloby o výživné, tedy do podání žaloby C I 305/31, t. j. do 17. února 1931 (rozh. č. 2716 Sb. n. s., Ehrenzweig, Familienrecht 1924, str. 129, Krasnopolski 1911, str. 97).

K dovolání žalobcovu jest uvést: Žalobce se na žalovaném domáhá zaplacení vyživovacích částek, které je syn žalovaného Rudolf S. ml. žalobci dlužen z rozsudku okresního soudu v R. S. ze dne 16. dubna 1931, č. j. C I 305/31-3, za dobu od 1. března 1931 do 30. dubna 1935, t. j. za 50 měsíců, celkem 10.000 Kč a mimo to placení částek od 1. října 1932 až do doby, kdy bude žalobce schopen samostatně se živiti. Odvolací soud přiznal žalobci toliko splátky za poslední tři roky před podáním žaloby, t. j. za dobu od 29. ledna 1933 do 29. ledna 1936, tedy za 36 měsíců po 200 Kč, celkem 7.200 Kč, ježto podle názoru odvolacího soudu částky starší než tři léta před podáním žaloby jsou promlčeny a na částky budoucí od podání žaloby podle § 3 vyživ. zák. žalovati nelze.

Dovolatel (žalobce) vytýká, že mu měly býti přisouzeny ještě částky splatné dne 1. března 1931 a 1. dubna 1931 po 200 Kč, ježto tyto částky byly v době vynesení dotčeného rozsudku ze dne 16. dubna 1931 již splatné a podléhají tudíž promlčení třicetiletému a nikoliv tříletému. Tato výtka jest oprávněna, ježto se výživné určené soudním rozsudkem a budoucně dospívající promlčuje v době tříleté po splatnosti, kdežto výživné, které bylo již v době rozsudku splatné, se promlčuje v době třiceti let (rozh. 12583 Sb. n. s.). Mimo to bylo tříleté promlčení žalobcova výživného proti Rudolfu S. ml. přerušeno. Podle § 1497 obč. zák. se promlčení přetrhuje uznáním dluhu nebo žalobou, v níž bylo řádně pokračováno a která měla úspěch. Promlčení vykonatelné pohledávky se přerušuje podáním exekučního návrhu, jemuž bylo pravoplatně vyhověno, neboť právní ústav promlčení jest založen na nečinnosti věřitelově a vedení exekuce jest nejsilnějším uplatněním věřitelova nároku (rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni, Gl.-U. n. ř. č. 1573 a 6207, Klangův Kom. k § 1497 str. 674, Ehrenzweig, Všeobecná část z r. 1925, str. 298 až 299). Již v žalobě bylo tvrzeno, že k vymožení výživného od 1. března 1931 byla proti Rudolfu S. ml. povolena exekuce usnesením okresního soudu v R. S. ze dne 31. srpna 1932, č. j. C I 305/31-4, a ze dne 16. dubna 1934, č. j. C I 305/31-5, na plat, který povinnému přísluší proti žalovanému; tyto údaje jsou správné, jak jde najevo z exekučních spisů okresního soudu v B. E 4975/32 a E 1946/35, jimiž byl důkaz proveden. Příslušné exekuční návrhy byly u okresního soudu v R. S. podány 27. srpna 1932 a 13. dubna 1934, tím bylo tedy tříleté promlčení vykonatelných vyživovacích příspěvků (§ 1480 obč. zák.) proti Rudolfu S. ml. přerušeno a žaloba podaná proti Rudolfu S. ml. (žalovanému) podle § 3 vyživ. zák. dne 29. ledna 1936 byla podána

v době, kdy žádná z těchto vyživovacích pohledávek promlčena nebyla. Přísluší tedy žalobci z 59 měsíčních splátek před podáním žaloby aspoň požadovaných 38 splátek po 200 Kč, i když se vyloučí 18 měsíců, po které trvala presenční vojenská služba Rudolfa S. ml. od 1. října 1930 do 1. dubna 1932.

Rovněž právem vytýká žalobce nesprávnost názoru odvolacího soudu, že podle § 3 vyživ. zák. nelze odsouditi k placení výživného za dobu budoucí. Podle § 3 uved. zák. jest podporovatel osoby k výživě povinné zavázán s ní rukou společnou a nerozdílnou za dávky příslušející oprávněnému za dobu, po kterou poskytoval podporu. Z této solidární závazku podporovatele za dávky povinného, opětuující se v budoucnosti, plyne, že lze podle § 3 vyživ. zák. žalovati i na plnění, která se stanou splatnými po vynesení rozsudku, tedy v budoucnosti, ovšem jen po dobu, pokud se bude podpora poskytovat (rozh. č. 857 Úr. Sb. a č. 16112 Sb. n. s.).

Bylo proto dovolání žalobcovu vyhověno, část spadající do doby před podáním žaloby zvýšena z přisouzených 7.200 Kč na 7.600 Kč a žalovaný odsouzen též k placení částek připadajících na výživné od podání žaloby, tedy počínajíc 1. únorem 1936. Pokud ovšem žalobce v této druhé skupině uplatňuje vyživovací částky splatné před podáním žaloby, je to po formální stránce nesprávné, ježto ony částky byly již vyřízeny přisouzením 7.600 Kč.

Čís. 16505.

I. V řízení o návrhu na vyhlášení konkursu nelze přezkoumávati pravoplatné rozsudky vydané proti dlužníku a nelze je odstraniti neb k nim nepřihlížeti na podkladě pouhého osvědčení, že jest správný opak toho, než co bylo v nich zjištěno.

II. Zajistil-li někdo poplatkový dluh jiné zavázané osoby zřízením zástavy, stal se jen věcným spoludlužníkem. Třetí osobě, která sama zaplatila za dlužníka jeho poplatkový dluh, nevznikla o s o b n í pohledávka proti věcnému dlužníku, třebaže bylo zaplacení poplatkového dluhu uloženo platebním rozkazem finančního úřadu i věcnému dlužníku solidárně s osobním dlužníkem.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1937, R I 1178/37.)

Konkursní soud vyhověl návrhu věřitelů na prohlášení konkursu na jmění Dr. Jaroslava H. a Vladimíra H. Rekursní soud zamítl jejich návrh. Důvody: Navrhovatelé neosvědčili, že jim přísluší nárok proti uvedeným dlužníkům. Žalobami C VI 17/37 a C VI 18/37, podanými na navrhovatele u okresního soudu obchodního v P., se oba dlužníci domáhali určení, že z dluhů, které mají firmy patřící Dr. Josefu H. a Boženě H. u navrhovatelů, ať již z titulu jakéhokoliv, nemají žádného osobního závazku, a pravoplatně bylo uznáno (rozsudky okresního soudu obchodního v P. vyhovující žalobám byly po-